PROFESSOR DR. MILAN D. PETKOVIĆ (1906-1987)

*Rade R. Babić*¹, *Radoslav Živić*², *Gordana Stanković – Babić*^{2,3}, *Zoran Milošević*² and *Vladimir Mitrović*^{2,4}

On the occasion of the 50th anniversary of continuous publication of the journal Acta Medica Medianae, we have presented the design of this renowned journal through the printed articles of Prof. Dr. Milan D. Petković published in the first (1962) and second (1963) year of the journal. Prof. Dr. Milan D. Petković was the Chief of Department of Internal Medicine at the General Hospital in Niš. This paper gives data about the life and scientific work of gastroenterologist professor Dr. Milan D. Petković. Acta Medica Medianae 2012;51(3):63-66.

Key words: Milan D. Petković, gastroenetrology, Acta Medica Medianae, journal, Faculty of Medicine, Niš

Center for Radiology, Clinical Center Niš, Niš, Serbia¹ University of Niš, Faculty of Medicine, Niš, Serbia² Ophthalmology Clinic Clinical Center Niš, Niš, Serbia³ Public Health Institute Niš, Niš, Serbia⁴

Contact: Rade R. Babić Center for Radiology, Clinical Center Niš Bul Zorana Đinđića 48 18000 Niš, Serbia E-mail: gordanasb@open.telekom.rs

Introduction

Dr. Milan D. Petković (Figure 1) an internist, gastroenterologist, professor of medicine at the University of Niš, was born in Niš, on the 13th of July, 1906. His father Dragutin was a doctor, medical colonel, son of the priest Sava. Milan's mother Vukosava, whose father, Lazar Hadži-Pavlović, was a merchant from Sokobanje, was a housewife. Milan was the third of four children. He had two brothers, Ivan Petković - a lawyer and economist, Sava Petković - urologist and a member of the Serbian Academy of Sciences and Arts, and sister Ivanka - a music professor, Department of piano (1-7). He finished elementary and high school in his birth place. After graduation, he enrolled in the Medicine School in Vienna (Austria), where he obtained a doctorate degree on the $9^{\rm th}$ of July in 1930. He finished specialization in internal medicine in Paris (France) with prof. Dr. A.R. Gutman. He spoke German, French and English. Prof. Dr. Milan D. Petković died on 25th of April in 1987 in Niš. He was buried in his family's crypt at the cemetery in Cićevac (1-7).

Professional work of Dr. Milan D. Petković

Prof. Dr. Milan Petković belongs to a small circle of broadly educated physicians. He has studied experimental medicine, hepatology and nephrology with Professor Abram (1933) and internal medicine with Professor Fisinger (1934, 1935). He attended numerous training courses (cardiology, radiology, nephrology, microbiology).

Figure 1.

In 1936, he stayed in Paris with Dr. A. R. Gutman, Professor of Internal Medicine, his "first and patient teacher in gastroenterology." Dr. Milan Petković was appointed assistant-foreigner in the subject of Experimental and Comparative Pathology, Faculty of Medicine in Paris. He worked in the Service of Gastroenterology at the hospital Salpêtrière in Paris with prof. Dr. A.R. Gutman, his medical idol, who entrusted the conduct of this esteemed medical institution to Dr. Milan in 1937.

From 1938 to 1941, Dr. Milan D. Petković worked at the Department of Internal Medicine in Belgrade. In 1941, Dr. Milan D. Petković was elected assistant in the subject of Internal Medicine, Faculty of Medicine in Belgrade. As he refused the offered assistant place, Dr. Milan D. Petković left Belgrade and returned to his hometown.

In Niš, Dr. Milan D. Petković worked as office physician (the building is now known as the Office and it is located near the Greek consulate). He had a private practice until 1959 in his father's sanatorium, medical Col. Dr. Dragutin Petković. "Niš sanatorium Dr. Petković" was established on October 1, 1922, and it was the first sanatorium in Niš and the second in Serbia.

In 1955, Dr. Milan D. Petković was appointed the Head of the Department of Internal Medicine in the State Hospital in Niš.

In 1960, Dr. Milan D. Petković was elected a senior lecturer of Internal Medicine at the Faculty of Medicine in Niš, and 10 years later he became an Associate Professor in the same subject.

Statements and articles of Prof. Dr. Milan D. Petković

Prof. Dr. Milan D. Petković wrote a monograph "Operable Gastric Cancer - clinics and radiology" (University of Nis, 1972), authored 20 articles and co-authored five (8-13).

The journal Acta Medica Medianae published the articles of Dr. Milan D. Petković and his associates (8-11). In the first and second year (1962,1963), the journal Acta Medica Medinae published the following articles of our eminent internist, professor of our faculty:

1. Petković M, Lazarević V, Šljivić R, Jovanović S: Leukomoid reaction during the treatment of one case Febris rheumatica. Acta Medica Medianae 1962; I (1): 41-43 (Figure 2) (9).

The article was printed in Cyrillic. Summary is in Serbian and French. Conclusion: "...that in our patient leukomoid reaction occurred as a result of sudden severe gastrointestinal hemorrhage, probably caused by the effect of prednisone on blood vessels in the stomach and intestines, and aided by the anti-prothrombin influence of primidone. The modified immune-biological relations under the influence of underlying disease constitute a factor that enabled the expression of "leukomoid reaction" in our patient. By the differential diagnosis that could be the real leukemia, or accidental association of two diseases what is difficult to accept according to the rapid withdrawal and normalization of hematologic picture after the appropriate treatment, its appearance in connection with acute bleeding and absence of clinical findings of acute lymphoblastic leukemia, such as increased spleen and lymph nodes. Further long-term follow-up of patients will be decisive in whether we were right or not".

2. Petković M, Djordjević M: Two cases of essential hypocrome anemia in two sisters. Acta Medica Medianae 1962; I (1): 49-51 (Figure 3) (10).

яна I — Број 1.

Интерно одсљење Опште болнице у Нишу Шеф: прим. др Милан Петковић

> "ЛЕУКЕМОИДНА РЕАКЦИЈА" У ТОКУ ЛЕЧЕЊА ЈЕДНОГ СЛУЧАЈА FEBRIS RHEUMATICA М. ПЕТКОВИЋ, В. ЛАЗАРЕВИЋ, Р. ШЉИВИЋ И С. ЈОВАНОВИЋ

> > Поводом једног случаја леукемондне реакције зутори кносе своје мниљене да је ова названа акутном интестнкалном хеморатијом која је настала услед синергичног дејства едикамента на већ измењеном имунобнолешком терену зошјева-ове болести. У исто време осни истичу важност раз-

Разлог који нас је навео да прикажемо зај случај није само реткост овог патолошо снидрома, него и жеља да подсетимо на отућности његовог учествовања у старању разатичне кличењере и недоулице коју се поцекада могу наћи лекари пракчари.

порав делу назводие режилије, ище пов порав делу назводие режилије и поје пов пранитирек канатолошке синке у току разптитити фекција органиска, која скоро у отлумсти договара својих кенатолошки аралкује и генттики и портностики, па скоро сила (паромто у дитивству и пуотског тива (паромто у дитивству и пуотског тива (паромто у дитивству и пуотског тива (паромто у дитивству и путскулуче. Та обнормала реанција може да е непоза у облику киперсуконтого са рији. Разлочнот си сигурношћу утвррији. Разлоч ове хиперскуюцтото са оди без појаве младих слемената у перирији. Претостака да се раци о ослобајану и притостака да се ракотоја се окриваљу со сослостака да се ракотоја се окриваљу со услостака да се такото ј се раската со расто са богачета долаци до такото ј среду семија, кање богачета долаци до такото ј среди семија, кај се окроно полато, то је велики бој јататосники и почениски механиски римека серотоки от је раукомоцицих реакција "Међутис, оно иго је раукомоцицих реакција, међутис, по и иго је раукомоцици селока акута инфоксица, да је мари реакције или китерлиумодоточу (потирискота, инф. лакфоцитоза, итд.). Тешке, коноте болости као цито су туберкулоса,

малите кемопатије, малита обољења у котима, као ји јака краљаљења и нали скемонте стима, код којих се ода реакција јаљаћ. Тешки поремећаји метаболизма као пото је дијабетичиа ацидоза или стања шока код тешки со колна, зати и тровња миком, еклампецја, уремија, итд. такође су често описнавни кој уроди доускомдире реакције. Уочено од уроди доускомдире реакције, Уочено до уроди доускомдире реакције, Ион Кол тешка, септичка стања доводе до леукопеније са појавом младих елемената у крви. Исдок тешка септичка стања доводе до леукопеније са појавом младих елемената у крви. Исотако, сви наведени потооших спидроми дводе, више или мање, до тешкот, шокаћ дводе, више или мање, до тешкот, шокаћ двода, е вита или когралота коштана срж пораљано и неадеквати рекује, јер ситурно це чешћа појаво леукомоците реакције. Поставља сви потање их кор ралогота коцтана срж коштане сржи, која треба броо да одговори кајута векена да сазур некто што ућу у краотох. Надражаји за сћу актикот, која дорство на ноксу, израјства да свуг мети по ућу у краотох. Надражаји за сћу активет, која дорст коштане сржи, која треба броо да одговори марута и укринеца да сазур некто да одра доро срав рос тавра вреле елементе, тако да одн кори књију вранице да свода и несто ило ућу у краотох. Надражаји за сћу активет, која прекорачују границе ва кола историзирања слава од одговори којата на сва ова патофизиодика раз церконија, и става сруп се наводи да су мното бегла њења кобна цернгификција са права срукемијој, и латера грум се наводи да су мното рукемијој, и литератури се наводи да су мното укамије, у литератури се наводи ца су мното укамије, у литератури се наводи да су мното укамије, у литератури се наводи кој се нара на укамије, у литератури се наводи да су мното укамије, у литератури се наводи кој се нара на укамије, у литератури се наводи кој се нара на укамије, у литератури се

Figure 2.

Година I — Број 1.

Интерно одељење Опште болнице у Нишу Шсф: прим. др Милан Петковић

два случаја есенцијалне хипохромне анемије код двеју сестара

Аутори приказују два случаја есенцијалие хипохромне немије код двеју сестара лечена пероралном применом гво-

плоната на под назелова удложатока и на подитале на под назелова удложатока на кахарожидричива ангенија, отпекана од на под назелно плота жалорода Идиро од назелно назелна и подитале и веснучки кара и подитале и подитале нај под назелно некона ауторија на ја веснучки кара тер. Ветнаг је уотво, под плодицат, бочних крепних стодината на час хипосомите, у једија цето и нај челиће периодност у једија цето у тараха нај челиће периодност у једија цето у тараха нај челиће периодност у једија цето у тараха нај челиће периодносе однасни бело украза нај челиће периодносе однасни бело украза нај челиће периодносе однасни бело украза одници од периодносо и поучке пара одници од периодно од поучке пара одници од периодна однасна и селектор одници од периодна однасна и селектор одници од периодна однасна и селектор одни порадина однасна и сиректор одни порадина однасна селектор одна порадина однасна и селектор одна порадина однасна и ценоти у селекора одна од селекора и ценоти у селекора одна од селекора и ценоти у селекора одна одна однасна и ценоти у селекора одна одна одна и однасна и ценоти у селекора одна порадина однасна и селекора и ценоти у селекора одна одна одна и однасна и ценоти у селекора одна одна одна и однасна и ценоти у селекора одна одна одна и однасна и у селекора одна

топалице, Енглеске, Немачике, Чехословячке и Совезона Амечике. Напомные дл се сличие околности ссегане у Игалији и Азији. Међутво, и повед ових опажања вије разјашњено да ли је сесенцијална хипосхомна аневија у плавом свичку болест породична аневија у плавом свичку болест породична аневија у плавом свичку болест породичнацименој контер којстратурнова ди слабоети (дано једиу варету којстратурнова ди слабоети

ашњеној концепцији, болесници наслекот амо једиу восту конституционалње слабости идогеног порекла, на коју делују егзогени рактови и проузрокују болест. Почетак болести је подмукао. Из побре социлицје и пуног здравља, болесник почиње соста

почетак волести је подмукао. Из лобре обла видије и пулог здравља, болсеник почиње кођ сећа велики прогресивни замор, губљење НС ита и за неколико недеља настаје изракај обледило које на себе скреће пажњу, за-

усния јанљају се рагаде. Промене на постима су крадима удубљения, процицијени, наколе нави среднаци удубљения, процицијени, наколе нави редили удубљени, процицијени, наколе нави ју уздужне бонда, неравни су и лове се. Т је коллонихија која се по Калпејена-у при писује сенцијациој хипосравној анемија Атрофија слузокоже језика, жарља и ја поси у сенција си узокоже језика, жарља и ја поси у селото сицијом. Атрофија слузок ке дитестивног тракта нава за последицу хи посицидитет и аклоржидрију, као и исуреди

нятие странце. По Беровићу и Стефановнћу аклороклирија се зналач у нише од 30% случајева, а у сваком случају постоји хипохиоризарија, Велига самата да је хипохадич калон се прегвара у калороклирију Шеновиј стнов се имљења у калороклирију Шеновиј стнов, се имљења се объења се је честа калорне у се имљења се объења је честа калор-

Figure 3.

Пеф: прим. Др. Милан Петковић РЕНТГЕНОЛОШКЕ ПРОМЕНЕ НА ЈЕДЊАКУ КОД БОЛЕСТИ КАРДИОВА-СКУЛАРНОГ СИСТЕМА милан петковит, радосав шљивит, живота јанковит и стојадин антит.

Одавно позната, добро нетражена али често запостављана метода опацификација једимак уболествиа кардиовскударног сенски ма. притукла је нашу пажњу како обот јељ окоганисти назођења и брозот Обијање у зултата, тако и због економичности и безолас-ность, је је самока извести и код врло теш, код коденник код којих је примена лочтих жегода често немогућа.

воста, пре се може извести и код вредатотить как болесни код ходики с пимимна личта и как болесни код кодики с пимимна личта как болесни как болесни

і смо систематски вршили рендгенске де једњака (скопију и графију) у А—П коса положаја код следећих болести васкуларног система: митралне мане оза и инсуфицијенција), аортне м

днекса. Наравно сви случајеви су испитани и осталим дијагностичким методама тако да је радиологија била само допунска дијагности. чка метод

Figure 4.

The article was printed in Cyrillic. Summary is in Serbian and French. Conclusion: "Our two cases are worthwhile because the disease occurs in two sisters which proves its family character. It is undoubtedly inherited disposition and under the influence of external factors, psychological trauma and malnutrition there is a manifestation of this disease in both sisters. The shown table is from the

Wintrobe's book, in which seven families from the world literature are presented, in which essential hypochromic anemia existed in several generations, and pernicious anemia in a number of members of these families. As seen from these two cases, iron and "C" vit. therapy proved to be very efficient which is typical of this disease. Patients remain under our control and the treatment with iron. Petković M, Sljivić R, Janković F, Antić S: Radiological changes of the esophagus in patients with cardiovascular diseases. Acta Medica Medianae 1963; II (1-3): 36-42 (Figure 4) (11).

The article was printed in Cyrillic. Conclusion: "Radiological examination of barium-filled esophagus in the acquired and congenital diseases of the cardiovascular apparatus is an important diagnostic element because of his confrontation with radiographic, clinical, laboratory, ECG and other findings which provides better insight into diagnosis, evolution and prognosis of cardiovascular diseases. Simplicity in performance, fast results, harmlessness of methods and reasonable interpretation of the findings are reasons to pay more attention to routine cardiology practice, which is particularly suitable for smaller medical centers."

Conclusion

We presented some sketches of the life and scientific work of prominent internist prof. Dr. Milan Petković, a doyen of Gastroenterology in Niš, Serbia.

Prof. Dr. Milan D. Petković is one of the authors in the first issues of the journal Acta Medica Medianae from 1962 and 1963. In this paper we give an overview of the three articles of prof. Milan D. Petković, published in this renowned and eminent Serbian journal, which this year, 2012, marks the 50 years of continued publication.

References

- Petković SM. Glasnik klinike Petković Stogodišnji jubilej porodične tradicije započete 1899. u Beču i Nišu.. Beograd (Serbia): Danas 2001; 14-15: 1-8.
- 2. .Porodnični album Petković. 2011
- 3. .Pola veka Medicinskog fakulteta 1960-2010. "Galaksija" Niš. Niš. 2010.
- Babić RR, Zivić M, Babić GS. [Medical Corps Colonel Dr. Dragutin S. Petković, the first director of the Pasteur's Institute in the town of Nis]. Vojnosanit Pregl. 2009 ; 66(9): 763-7. Serbian. [PubMed]
- Babić RR, Stanković Babić G, Strahinjić S. Zdravstvena zaštita stanovništva jugoistoka Srbije u periodu od 1878. do 2010. i bolesti stanovništva kroz vekove. In: Strahinjić S, editor. Prilozi istoriji zdravstvene kulture Srbije. Niš (Serbia): Galaksija; 2011.
- Strahinjić S, Babić RR, Stanković Babić G, Marjanović T. Nastanak i razvoj Medicinskog fakulteta – potraga za nastavnim bazama i kadrovima. In: Strahinjić S,

editor. Prilozi istoriji zdravstvene kulture Srbije. Niš (Serbia): Galaksija; 2011.

- Lazović V, Babić RR, Lazović M, Strahinjić S. Interna klinika "Ranđel Cvetković – Raša" u zaštiti zdravlja stanovništva jugoistoka Srbije. In: Strahinjić S, editor. Prilozi istoriji zdravstvene kulture Srbije. Niš (Serbia): Galaksija; 2011.
- Petković M, editor. Operabilni rak želuca klinika i radiologija. Niš (Serbia): Univerzitet u Nišu; 1972.
- Petković M, Lazarević V, Šljivić R, Jovanović S. "Leukemoidna reakcija" u toku lečenja jednog slučaja Febris rheumatica. Acta Medica Medianae. 1962; 1(1): 41-43.
- Petković M, Đorđević M. Dva slučaja esencijalne hipohromne anemije kod dveju sestara. Acta Medica Medianae. 1962; 1(1): 49-51.
- Petković M, Šljivić R, Janković Ž, Antić S. Rendgenološke promene na jednjaku kod bolesnika kardiovaskularnog sistema. Acta Medica Medianae. 1963; 1-3(2): 36-42.

PROFESOR DR MILAN D. PETKOVIĆ (1906-1987)

Rade R. Babić, <u>Radoslav Živić</u>, Gordana Stanković – Babić, Zoran Milošević i Vladimir Mitrović

Povodom jubileja 50 godina postojanja i neprekidnog izlaženja časopisa Acta Medica Medianae prikazali smo izgled ovog renomiranog časopisa preko štampanih radova prof. dr Milana D. Petkovića u prvoj (1962) i drugoj (1963) godini izlaženja. Prof. dr Milan D. Petković je bio šef Internog odeljenja Opšte bolnice u Nišu. U radu su date crtice iz života i naučno-istraživačkog rada gastroenterologa prof. dr Milana D. Petkovića. *Acta Medica Medianae 2012;51(3):63-66.*

Ključne reči: Milan D. Petković, gastroenetrologija, Acta Medica Medianae, časopis, Medicinski fakultet, Niš